

เมื่ออาหาร ไม่พอเลี้ยงโลก

มีการคาดการณ์ไว้แล้วว่าสถานการณ์อาหารโลกจะต้องมาถึงวันนี้ วันที่อาหารราคาสูงขึ้นและขาดแคลน วันที่ข้าวไม่พอเลี้ยงประชากรโลก เพียงแต่ว่าวันนี้มาถึงเร็วกว่าที่คาดการณ์ไว้

ผู้เขียนเคยเขียนเรื่องนี้ไว้เมื่อ 5 ปีที่แล้ว (ผู้จัดการรายวัน 13/2/46) ในนั้นได้คาดการณ์ไว้ว่าการขาดอาหารของโลกน่าจะเกิดในปีค.ศ. 2010 แต่ตอนนี้ ปีค.ศ. 2008 อาหารเริ่มเกิดแล้ว เร็วกว่าที่คาดไว้ถึง 2 ปี

ในตอนนั้นผู้เขียนได้เสนอแนะให้ประเทศไทยมุ่งเข็มของการพัฒนาไปสู่การเป็นแหล่งอาหารโลกแทนการเป็นดิทรอยท์ตะวันออก หรือเมืองแพ่กัน แต่ในขณะนั้นข้อเสนอนี้ดูเหมือนเรื่องไร้สาระ เรื่องเพ้อฝัน

ทำไมจึงคาดว่าอาหารโลกจะขาดแคลน

หลายท่านคงยังจำนิทานอมตะระดับโลก เรื่อง การเดินทางของกัลลิเวอร์ (Gulliver's Travel) เมื่อหลายปีผ่าน Jonathan Swift ผู้เขียนแสดงวิสัยทัศน์ที่ยาวไกลในเรื่องสถานการณ์อาหารที่โลกต้องเผชิญ มีอยู่ประโยคหนึ่งซึ่งอาจจะไม่สะกดตาผู้อ่านมากเท่ากับเนื้อเรื่องความตื่นเต้นในการเดินทางของกัลลิเวอร์ Jonathan Swift เขียนไว้ว่า **ต่อไปผู้ที่จะได้ชื่อว่ามีประโยชน์ต่อมนุษย์อย่างแท้จริงคือผู้ที่สามารถทำให้ข้าวออกรวงได้สองรวงในขณะที่มันออกได้เพียงรวงเดียว** ประโยคนี้แม้คนจะมองไม่เห็นว่าคุณค่า แต่ตอนนั้นคนเริ่มเห็นด้วยแล้วว่าสำคัญมาก

ประชากรของโลกปัจจุบันมีอัตราเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 1.1 และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอัตรานี้ไปจนถึง ค.ศ. 2015 และหลังจากนั้นอัตราการเพิ่มจะค่อย ๆ ลดลง ตัวเลขประชากรโลกเพิ่มจากปี ค.ศ. 1900 ที่มีประมาณ 5,200 ล้านคน มาเป็นประมาณ 6,000 ล้านในปัจจุบัน และคาดว่าในปี ค.ศ. 2010 ประชากรโลกจะมีประมาณ 7,000 ล้าน และในปี ค.ศ. 2030 จะเพิ่มเป็น 8,100 ล้าน หรือเพิ่มอีก 33% ของจำนวนประชากรในปัจจุบัน การเพิ่มประชากรจะมีผลกระทบที่สำคัญก็คือ ความต้องการอาหารที่เพิ่มขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

แต่คำถามใหญ่ที่ทำให้นักวิทยาศาสตร์เริ่มตระหนักคือ การสร้างอาหารจะเพิ่มได้เทียบทันกับความต้องการหรือไม่ เพราะข้อเท็จจริงคือแผ่นดิน ฝืนน้ำ ที่เคยรับภาระในการสร้างอาหารให้โลกจะไม่สามารถรับภาระผลิตอาหารเพิ่มขึ้นได้อีกต่อไป

ความพยายามที่จะหาอาหารให้พอเลี้ยงประชากรโลกที่เพิ่มขึ้น อาจจะทำได้โดยวิธีการสามทางคือ

- การเพิ่มผลผลิตการเกษตร
- การเพิ่มพื้นที่ดินเพาะปลูก และ
- การเพิ่มความเข้มข้นของการปลูกพืชผล หรือการปลูก

จำนวนมากครั้งต่อไป

ตามข้อมูลของ FAO เปิดเผยนับเป็นเวลาเกินกว่าสามทศวรรษมาแล้ว ที่การเพิ่มอาหารประมาณสามในสี่ (หรือ 75 %) เกิดจากความพยายามเพิ่มผลผลิต การเพิ่มปริมาณอาหารที่เกิดจากการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกทำให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นเพียง 13% เท่านั้น และอีกประมาณ 12% เกิดจากการเพิ่มความเข้มข้นของการเพาะปลูก และ FAO คาดว่าภาพเดียวกันนี้จะยังคงเป็นต่อไปในอีก 30 ปีข้างหน้า แสดงว่าวิธีการเดิม ๆ จะไม่สามารถแก้ปัญหาการขาดแคลนอาหารโลกได้

ถ้าเปรียบเทียบข้อมูลจาก FAO ที่บอกค่าปริมาณต่าง ๆ บนโลก ประมาณเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมา (ค.ศ.1990) กับปริมาณที่คาดการณ์ว่าประมาณปีค.ศ. 2010 ในขณะที่ประชากรโลกเพิ่มขึ้น แต่ปัจจัยการผลิตอาหารลดลงตามตารางนี้

ในขณะที่ประชากรของโลกจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ปัจจัยการผลิตอาหารลดลง ถ้าเทียบกับจำนวนประชากรเป็นรายหัวต่อปี จะเห็นว่ามีสัดส่วนลดลงอย่างมาก เช่น ป่าไม้จะลดลงถึง 30 % ซึ่งถือว่าเป็นอัตราส่วนที่น่ากังวลอย่างยิ่ง

ปัจจัย	ปริมาณ ใน ค.ศ. 1990	ปริมาณใน ค.ศ. 2010	การเปลี่ยนแปลง (คิดเป็น per capita)
ประชากร	5,290.00	7,030.00	-
การจับปลา (ตัน)	85.00	102.00	-10%
พื้นที่ชลประทาน (km ²)	2.37	2.77	-12%
พื้นที่เพาะปลูก (km ²)	14.44	15.16	-21%
ที่ราบและทุ่งหญ้า (km ²)	34.02	35.40	-22%
ป่าไม้ (km ²)	34.13	31.65	-30%

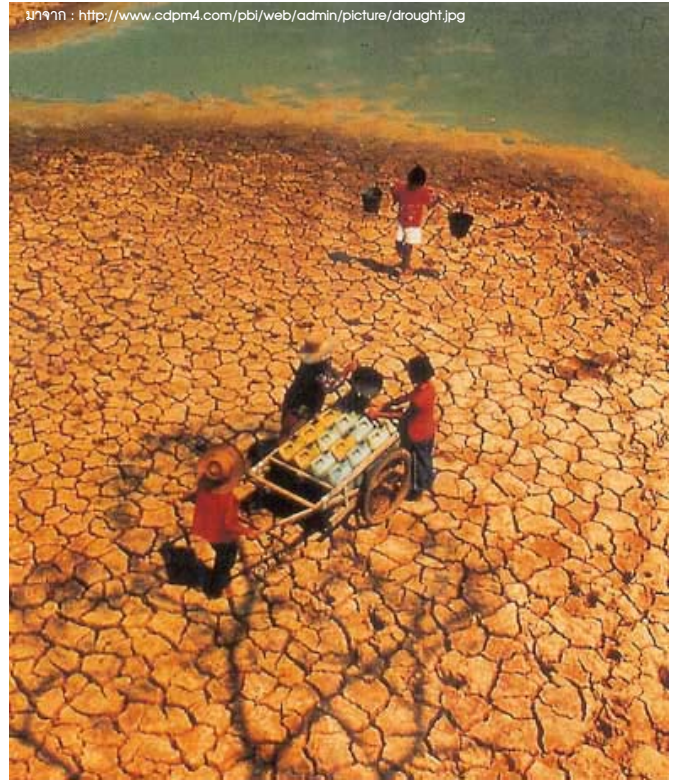
การตั้งรับสถานการณ์ : ประเทศไทยสามารถทำอะไรได้บ้าง

เมื่อก่อนประมาณ 20 - 30 ปีที่แล้วมา ไม่เคยมีความกังวลเรื่องอาหารไม่พอเลี้ยงประชากรโลก ถึงแม้จะมีปัญหาเรื่องของความต้องการอาหารของไทยในแอฟริกา แต่นั่นเป็นเพราะปัญหาทางการเมือง การสู้รบระหว่างเชื้อชาติเผ่าพันธุ์ แต่ในอนาคตปัญหาจะเป็นอีกแบบหนึ่ง ความพยายามในการเพิ่มการผลิตอาหารแบบเดิมจะไม่ให้ผลดังที่ต้องการ

โลกต้องการการวิจัย การคิดค้นทั้งวิธีการผลิตแบบใหม่ การหาพันธุ์ใหม่ ๆ เช่น ข้าว ซึ่งใช้น้ำมากในการเพาะปลูก อาจต้องมีการคิดค้นเทคโนโลยีที่ทำให้ข้าวโตได้ดีในพื้นที่ที่น้ำน้อย หรือไม่มีน้ำ หรืออาจจะต้องมีการคิดพันธุ์ใหม่ที่ออกรวงได้สองรวงในที่ที่มันเคยมีได้แค่รวงเดียวอย่างที่ Jonathan Swift เคยเตือนไว้

ตามพื้นฐานของคนไทย เรามีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์ สิ่งมีชีวิตดีกว่าด้านอื่น อาจเป็นเพราะพื้นฐานดั้งเดิมของบรรพบุรุษที่อ่อนโยน รักสัตว์ รักต้นไม้ ไม่ดุดันบ้าเลือด จึงทำให้เรื่องของสิ่งมีชีวิตเข้าไปอยู่ในสายเลือด อีกทั้งประเทศไทยที่มีพื้นฐานเดิมมาตั้งแต่มีการเกษตร ในการปลูกข้าว และทางการผลิตอาหารอื่นๆ นักเรียนไทยก็เก่งทางการศึกษาด้านชีววิทยา เพราะสามารถทำคะแนนได้ดีในระดับต้นๆ ของโลก ข้อมูลจากการศึกษาวิจัยระดับนานาชาติที่ดี (TIMSS, PISA) หรือจากการแข่งขันวิทยาศาสตร์โอลิมปิกก็ได้ชี้ชัดว่าความสามารถของเด็กไทยทำคะแนนสาขาชีววิทยาสูงกว่าในวิทยาศาสตร์สาขาอื่นๆ อยู่หลายขุม ในการแข่งขันวิทยาศาสตร์โอลิมปิก นักเรียนเคยทำคะแนนสูงสุดได้หลายครั้งในวิชาชีววิทยาแม้จะได้คะแนนเป็นอันดับหนึ่งของโลกก็เคยได้มาแล้ว แต่เป็นเพียงวิชาเดียว

ประเทศชาติน่าจะใช้พื้นฐานทางวิชาการที่เยาวชนไทยมีให้เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง เพราะยิ่งมีมนุษย์มากขึ้น ทุกคนต้องกิน โอกาสที่คนจะไม่มีกินจะยิ่งสูงขึ้น โอกาสของไทยก็จะมากขึ้น

มาจาก : <http://www.cdpm4.com/pbi/web/admin/picture/drought.jpg>

มาจาก : http://media.thaigov.go.th/Sitedirectory/471/1790/16459_images.jpg

มาจาก : http://www.globalaiddirect.org/Images/Feed_the_Hungry_Leporsy-2_1_.jpg

มาจาก : <http://www.nkpw.ac.th/pomsak/31201/images/d4.jpg>

มาจาก : [http://kmitlsm13.ector.kmitl.ac.th/pr/gallery/kmitl01022008A%20\(29\).JPG](http://kmitlsm13.ector.kmitl.ac.th/pr/gallery/kmitl01022008A%20(29).JPG)

มาจาก : http://www.sharepic.com/files/5502_bpn2d/06.jpg

แล้วนักเรียนเก่ง ๆ เหล่านั้นหายไปไหนหมด

เนื่องจากประเทศชาติมองไม่เห็นความสำคัญของวิชาชีพวิชา แต่พยายามจะเอาดีทางเทคโนโลยี ทางโทรคมนาคม ไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนรถยนต์ที่เราทำไม่ได้ดีเท่าคนอื่น เด็กมองไม่เห็นอนาคตที่จะเอาดีในทางเป็นวิชาชีพได้ ที่ดีที่สุดที่นักเรียนคิดออกคือมุ่งไปสู่งานเรียนแพทยรักษาโรค แต่ถ้ารัฐสามารถมีโครงการที่มาชนิดที่เรียกกันว่า Mega Project ที่จะเอาดีทางด้านวิชาชีพที่จะนำไปสู่การเพิ่มผลผลิต การคิดค้นวิจัยการค้นคว้าพันธุ์ใหม่ๆ การผลิตอาหารที่สามารถตามทันและเอาชนะกับปัจจัยการผลิตที่เปลี่ยนแปลง เพื่อที่ประเทศจะเป็นผู้ขำของโลก นักวิทยาศาสตร์ด้านนี้คงหาได้ไม่ยากในประเทศไทย

เราจะไม่วางเป้าหมายวิทยาศาสตร์ที่หนักแน่นสักทีหรือว่าจะเอาดีทางไหนแน่

เท่าที่ผ่านมา นักวิชาการหลายคนพยายามชี้ให้เห็นว่าเราควรจะมาเอาดีทางเทคโนโลยี ซึ่งว่าเราต้องขายข้าวหลายเกวียนกว่าจะซื้อคอมพิวเตอร์ได้หนึ่งเครื่อง หรือขายเป็นร้อย ๆ เกวียนกว่าจะซื้อรถยนต์ได้หนึ่งคัน ดังนั้นเมื่อสิบปีที่แล้วมา ท้องไรท้องนาถูกเปลี่ยนเป็นโรงงานอุตสาหกรรมสารพัดชนิดที่เจ้าของมาจากต่างชาติ ขายมังคุดทะเลตะวันออก

ถูกทำลายเพื่อทำอุตสาหกรรมปิโตรเคมี จนส่งผลให้ชายทะเลถูกทำลายย่อยยับ และที่ทำให้คนไทยขาดแคลนทั้งชายฝั่งและอาหารทะเล

ประเทศไทยน่าจะใช้พื้นฐานทางวิชาการที่เยาวชนไทยมีให้เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง เพราะยังมีมนุษย์มากขึ้น ทุกคนต้องกิน โอกาสที่คนจะไม่มีกินจะยิ่งสูงขึ้น เมื่อเวลานั้น รถยนต์คันละ 30 ล้านก็กินไม่ได้ คงจะมีคนเอามาขอแลกข้าวกับบั้งหрок และถึงอย่างไร เราก็ยังไม่อยากกินอาหารเมล็ดเดียวอ้อม ดังที่มีการคาดการณ์กันไว้

เมื่อถึงวันนั้นจะได้เป็นมหาอำนาจจะเข่าบ้าง จะได้มีอำนาจต่อรองอย่างแท้จริง สมดังเพลงของหลวงวิจิตรวาทการ “ไทยจะเรืองอำนาจเพราะไทยเป็นชาติกสิกรรม”

เมื่อถึงวันนั้น ชาวนาชาวไร่คงจะเป็นสุขขึ้น ผู้คนคงจะไม่ทิ้งถิ่นไปสู่เมืองใหญ่ ๆ ชาวนาบทคงจะมีบทบาทในการกำหนดความอยู่ดีมีสุขของคนเมือง เช่นเดียวกับกับประเทศเกษตรกรรมจะมีบทบาทในการกำหนดคุณภาพชีวิตของประเทศอื่น ๆ ที่เคยได้ชื่อว่า ประเทศก้าวหน้า (ประเทศอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูง) ซึ่งกำลังจะเป็นจริงให้เห็นแล้วในวันนี้

แต่ในอนาคตแบบที่ว่านี้จะไม่เกิดขึ้นได้โดยบังเอิญ หรือโดยตัวของมันเองอย่างแน่นอน หากแต่จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการวางแผนเตรียมตัวที่จะรับสถานการณ์ ชาติต้องมีการจัดระเบียบ และกำหนดทิศทางที่จะเดิน ให้ประชาชนพลเมืองเห็นชัดเจนถึงทางที่จะพากันเดินไปในอนาคต

หวังว่าผู้ปกครองบ้านเมืองจะมีเวลาคิดถึงชาติกันจริงๆ เสียที